

Nr 233

Av herr Ernulf m. fl., om förverkande av ekonomisk vinning vid pornografibrott.

(Lika lydande med motion nr 274 i Andra kammaren)

Om någon fälls till ansvar för en pornografisk bok eller tidskrift eller pornografiska bilder, konfiskeras i regel den del av upplagan som kan påträffas. I många fall har upplagan till största delen redan försålts när beslag göres. Regeln om konfiskation blir då föga effektiv både för att hindra spridning av den brottsliga skriften och för att hindra den åtalade att göra sig ekonomisk vinning genom skriften i fråga. Ofta uppgår denna vinst till mångdubbelt högre belopp än de böter som regelmässigt utdöms som brottspåföljd. Detta måste betecknas som stötande.

Kommittén för lagstiftning om yttrande- och tryckfrihet har i oktober 1969 avgivit ett betänkande med förslag till ändrad lagstiftning om pornografi m. m., benämnt »Yttrandefrihetens gränser» (SOU 1969: 38). I detta betänkande behandlas emellertid inte frågan om förverkande av ekonomisk vinning vid det ifrågakvarande brottet. Att så ej skett torde bero på att kommittén inte ansett denna fråga omfattad av direktiven för kommitténs arbete.

Utgivning av pornografiska skrifter, vare sig tidskrifter, böcker eller bilder, sker i regel i rent ekonomiskt vinningssyfte. Det är då önskvärt att denna verksamhet i första hand möts med ekonomiska sanktioner så att vinstintresset elimineras i det fall en skrift finnes vara brottslig. Huruvida en lösning av denna fråga kan åstadkommas inom Kungl. Maj:ts kansli eller om den nyssnämnda kommittén bör erhålla tilläggsdirektiv att ta upp frågan under sitt fortsatta utredningsarbete, synes vara en bedömningsfråga varom olika meningar kan råda.

I sammanhanget bör även prövas om endast nettovinsten bör förverkas eller om domstolen — närmast av bevisningshänsyn — bör ha en viss frihet vid bestämmandet av det belopp som skall förverkas. Ibland kan också omständigheterna vara sådana att något mer än nettovinsten bör förverkas, t. ex. med hänsyn till arten och storleken av omkostnaderna och vart dessa gått.

Vidare bör prövas om särskilda förverkanderegler bör tillskapas eller om brottsbalkens allmänna förverkandebestämmelser kan göras tillämpliga.

På grund av vad som ovan anförts hemställer vi,
att riksdagen hos Kungl. Maj:t begär förslag till lag-
stiftning om förverkande av ekonomisk vinning genom
pornografibrott.

Stockholm den 22 januari 1970

Gudmund Ernulf (fp) Anders Axelson (fp) Gunnar Skagerlund (fp)